

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Eșoaile nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr
pentru fiecare publicare.

Sibiu, 11 Martiu, 1888.

Cu prima zi a lunii Aprilie va intra în valoare o dispoziție a ministrului de justiție, privitoare la documentele, pe care cărora basă se poate efectua intabularea, și incât scim noi aceasta dispoziție abia se poate aduce în consonanță cu legea naționalităților din anul 1868, ci ea taie afund în dreptul fie cărei naționalități de a se putea folosi de limba sa.

Aceasta dispoziție ministerială bazată pe art. de lege XXIX din anul 1886 § 70, cere ca fiecare contract ori obligație compusă în altă limbă de către a statului să fie acordată în traducere autentică și în limba maghiară, pentru că la din contră nu se va lua în considerare la intabulare.

Tot aceasta dispoziție concede, ca în rugarea pentru intabulare să se recure oficial cărților funduare pentru de a traduce el actul, se înțelege pentru plată.

Măsura aceasta seamănă foarte mult cu o nouă persecuție a limbii române și prin ea a tuturor ampliaților comunali, cari până acum au lucrat cu valoare de drept astfel de documente, dar în viitor au să le lase să le lucre alții, ca să nu împovoreze pe oameni cu dări noi, că și așa au desculț pe capul lor.

Vorba e numai, că noi nu putem aproba procederea lui ministru în punctul acesta, și nu o putem aproba pentru că noi scim, că ampliații dela cărțile funduare sunt plătiți din pungile tuturor contribuvenților de dare și nu numai din pungile maghiarilor și apoi în urma urmelor nu poporul este pentru ampliații, ci ampliații sunt pentru popor, ca să-i scie limba și să o priceapă cel puțin în aceea măsură, ca să nu se împede cursul regulației funcționării cu pagubirea celor mai vitale interese ale publicului, ce caută dreptate.

Fiind că însă ordinația ministerială se provoacă la lege, — români ca oameni, cari se supun legei și vor să respectă, dar cu o cale nu se vor putea nici decât bucura de o așa măsură luată ca din bun senin și fără de nici un rezultat practic, decât acela de a încărca cu o nouă dare pentru traducerea documentelor, un lucru acesta, care nu are pareche în statele civilizate ale Europei, afară doar de Rusia și apoi credem, că liberalismul maghiar nu va deveni așa de reațională incât să imiteze pe mulți în ce e rău și despotic.

Ne doare, că așa curând au uitat frații maghiari pătuile de pe timpul orgasitului absolutism, care era voia să facă și din petri nemți și nu ne

vine de loc bine, când trebuie să le spunem, că cu măsuri de aceste înstrăinare noi credem, că ar putea fi foarte bine de toți, mai cu seamă în aceste timuri destul de grele pentru toți. În chipul acesta putem să ajungem acolo, ca insuși români sau sasii ori sârbii să persecute pe ampliații lor sătescii, că nu sciu limba maghiară și pentru viitor chiar să nu mai aleagă funcționari comunali, cari nu poseda limba statului pe deplin, toate aceste pot să le ajungă, dar departe de a sta căstigul acesta în vrăun raport cu pierderile, ce le vor indura în altă parte, și de aceea noi cu durere luăm act de acest nou atentat la limba noastră, care justifica se poate din punct de vedere al șovinismului maghiar, dar nu se poate justifica din punct de vedere de drept, până și lumea.

Dedați cu de aceste înregistrăm acest act, ca o nouă probă despre iubirea, ce o au cei de sus față de poporul român și de alte popoare nemaghiare și precum vedem, că se desvoală lucrurile, vom avea de a mai crește încă multe la răvaș, că să se dovedească până la estrem răbdarea noastră.

Numai că să nu se pără din vedere, că prin dispoziții de soiul acesta ampliații, cari ar trebui să fie iubitii de popor, vor perde și mai mult în autoritatea lor față de publicul nemaghiar și amăzintea noastră, că rău se lucră, când se întind coardele, până unde mai că încep a plesni.

De când s-au introdus cărțile funduare, s-au intabulat și destabulat proprietăți cu valori de milioane și nu s-a escat confuziune din cauza limbii, în cari s-au scris documentele, fără poate din alte cause, pe cari nu le enumărăm aici. Deci dar poate fi bine cum a fost până aci, fără să se mai impună nemaghiarilor o contribuție în dragul limbii pe care nu o sciu și cu forță nu o vor învăța. Aceasta e părere noastră, și viitorul va dovedi dacă am avut drept, ori nu!

Revista politică.

La ordinea zilei sunt conferințele ministeriale ce se țin în capitala monarhiei noastre. Atitudinea nouului ministru comun de răsboiu încă nu s'a dat la iveală, în curând însă lumea va cunoaște intențiunile lui. De moment petrece în Viena ministrul președinte Tisza și cu ministrul honvedului Fejérvari, căci ministerul comun de răsboiu a făcut cunoscut ambelor regim preliminariile creditelor militare extraordinaire, ce se recer în imprejurările actuali și cari vor fi votate din partea delegațiilor. Preliminarele conțin afară de sumele statorite

astădi sărbătomirea începutul anului 1888. Astădi sărbătomirea cel dintr-o săptămână nostru Vasiliu cel mare archiepiscop Cesariei-Capadochiei. Astădi sărbătomirea alătura an nou delă zidirea acestui Sălăcaș, în carele ne aflăm adunați acum Astădi în cepeam a două săptămâni de ani, în carea va intra această sfântă biserică. Vedeți că sărbători prăsunim astădi pentru aceea sărbătoare de astădi o și putem numi sărbătoare răspărtirei Dumnezeului nostru, căci mare e darul, de care ne învrednicim noi astădi prin aceea, că vedem lucrul isprăvit de strămoșii nostri înainte de astădi cu o săptămână de ani.

Dacă ne cugetăm noi la sfaturile, ce premerg de regulă la astfel de întreprinderi, pare că vedem grigea cea mare ce o vor fi avut-o antecesorii noștri, că oare poate vor isprăvi lucrul început și atrebuit să domnească între ei o însoțire sănătoasă, o înțelegeră frățescă, pe carea astădi noi nu o putem afla ușor între noi, pentru că ei au fost în stare a isprăvi în timp scurt ceea ce au plăsmuit în mintile lor, și apoi său și învrednicit de aceea prea mare măngăierea sufletească de său putut aduce laudele lor celui Atotputernic în rodul ostenelelor lor, așa că în acest Sălăcaș, și astfel le a dat lor Domnul acest Sion, pentru care plângă sufletele lor, și care le a fost și le va fi podoba mărirelor lor!

Nu va fi deci de prisos astădi, când se înțină 100 de ani, a spune după cum am aflat din istorie,

în conferințele din Decembrie și alte cerințe, ce nu se cupindă în bugetul comun, dar care sunt indispensabile în viitor.

După cum se anunță bugetul comun pentru anul următor va fi destinat numai pentru anumite cerințe, acoperirea creditelor extra-ordinare se vor recurge fără considerare la buget. Consemnarea delegațiilor se va întimpla, după noile dispoziții, în cele două septembri din urmă ale lunei lui Mai.

Foile se ocupă încă tot cu schimbarea de tron, ce s'a făcut în Germania. Împăratul a adresat mesajile, cari au produs o bună impresiune atât în lăuntrul Germaniei cât și afară de hotarele ei. Ele sunt o nouă dovadă despre intențiunile pacinice ale împăratului și garantează în mod eficace menținerea pacei. Atât în mesajul adresat dietei prusiene cât și în mesajul către parlamentul imperial, împăratul și regalele Fridric asigură, că nu cunoaște alta țintă a aspirațiunii sale decât fericirea și bunăstarea patriei.

Drepturile, ce le a primit d'odată cu dignitatea de împărat german, îl hotăresc a observa constituția împeriului, în puterea căreia va respecta și va apăra cu cea mai curată conșientiositate atât drepturile constituționale ale împeriului, cât și ale singuraticilor state federative. În comunitate cu principii aliați și cu orașele libere va ocroti dreptatea, libertatea și ordinea din patrie, și cultivând bunăstarea poporului, și este cea mai sacră datorină a păstra onoarea patriei, nisindu-se a manțină pacea în lăuntru și în afară.

Camerile au primit fără nici o desbatere mesajile. Parlamentul german s'a încheiat sesiunea. Înainte de încheere însă a mai avut o ședință imposantă, căreia i se atribue o însemnatate istorică. După ce principalele Bismarck cetăți mesajul, vorbind despre condolențele tuturor popoarelor din incidentul morții împăratului. Chiar și vrășmașa de moarte Danemarca s'a arătat împăciuitor. Amintirea gloriosului monarh nu se poate face fără numai trăind popoarele în pace, în amicitie și ajutorându-se reciproc. Simpatile documentate în timpul din urmă pentru Germania sunt un scut cu mult mai puternici al păcii decât toate contractele de alianță.

În Franță ear se încep tulburări, cari se atribue atitudinei generalului Boulanger. Spiritele în parlament sunt de tot interbelice și în tot momentul se aşteaptă la demonstrații. Pe străzile capitalei ele se ivesc dilnic și nici chiar rămășiile bătrânlui senator Carnot nu s-au putut transporta fără a se înscena însemnate demonstrații. După cum afirmă „Figaro“, s'a întrunit un consiliu de cinc

FOITĂ.

Predică la sărbătoarea de anul nou 1888, când s'a sărbătorit centenarul bisericii greco-orientale din Brețcu (Bereczk.)^{*}

Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Christos, când a mers în biserică din Nazaret, deschidând S. Scriptură a dat prește cap. 61 al prorocului Isaia unde a citit: „Duchul Dului preste mine, pentru care m'a uns, a vesti săracilor, m'a trimis a propovедui anul Dului cel primit și sărbătoarea resplătirei Duselor noștri... a da celor ce plâng Sionul, slavă în loc de cenușă, ... podoaba mărirei în locul măhnirei Dușchului, ... vor zidi pustiile cele vecinice, ... cele ce mai nășteau erau pustiile, vor ridica și vor înnoi cetățile cele pustii... pentru aceasta pământul seu a două oară vor moșteni și veselie vecinică preste capul lor.“

Acest cap l'am ales și eu în sărbătoarea de astădi, pentru că se potrivește cu însemnatatea zilei de astădi; căci: Astădi am să propoveduiesc și eu anul Domnului cel primit și sărbătoarea resplătirei Dumnezeului nostru. Si pentru ce sărbătoarea resplătirei? Pentru că

din protocoalele bisericei și dela oameni bătrâni, cum să se înființează și cresce aceasta comună politică și bisericească? Cine ia dat privilegiu? Cari au fost titorii? Ce spese s-au făcut cu biserica? Cari au fost preoții slujitori în această sută de ani? Câte familii s-au stins? Ce învățăm din cele trecute și ce trebuie să facem spre a putea încredința urmășilor nostri acest săntă sălăcaș a le fi scut și folosință în a 2 sută de ani ce va urma?

Pe chartele cele mai vechi în ființul Treiscaunelor se văd 2 puncte însemnate, unul unde e Sângiorgiu, altul unde e Brețcul, dară cănd și în ce anume să se înființează Brețcul, nu se știe, însă rămășiile dărimăturilor, ce sunt în cîmpul din sus la „Cetate“, așa că cărămidile, ce se află acolo ne arată, că acele ruine sunt din timpurile romanilor și a fost o stațiune militară, căci s'a aflat pietri, în care se spune, că ar fi fost legiuina a 14. Din acestea deducem, că începutul l'ar avea din sută a 2 după Christos. Chiar numirea ungurească de „Venetură vă“ încă arată, că locul acela a fost menit pentru „Veterani“, așa că pentru soldați bătrâni, dară că toate numirele ce se susțin prin popor s'a schimbat și aceasta numire. La venirea ungurilor, și după aceea, s'a numit mult timp „villa valachalis“ și oppidus „Comopan.“

(Va urma)

* Din lipsa de spațiu întârziată publicarea.

generalii, ale cărui hotăriri vor fi: pensionarea a popularului general. Generalul însă pretinde dela regim, ca să-i arete actele, prin cari ar fi luat parte la mișcarea politică și pe cari regimul își basează sentința de a l fi dimis din armată. Deputații din stânga estremă s-au și ivit cu un manifest, prin care protestează contra manifestațiunilor de alegere, ce se fac în numele generalului Boulanger.

Situația din Bulgaria era și intră în stadiu serios. Telegramile sosite din Constantinopol anunță o nouă ingerință a ambasadorului rusesc la Poartă. Ambasadorul Nelihoff a sfătuat personal pe marele vizir, ca Poarta să provoace în curând pe principalele să părăsească Bulgaria. În cercurile diplomatice s-au așteptat acești pași ai Rusiei. Nu se scie însă încă dacă și de astădată va merge mână în mână cu Rusia, Germania și Franța, Austro-Ungaria, Anglia și Italia se vor opune de sigur acestei acțiuni.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Român.”

Din părțile Aradului, în Martiu 1888. Onorate de redactor! Interesul, cu care s'a tractat totdeauna cestunile noastre bisericesc și de cultură în prețutul nostru jurnal „Telegraful Român,” me îndeamnă să Te rugă, dle redactor, să binevoiesc a-mi da ocaziune a scrie și eu în coloanele prețuitei foaie ce redigăți, într'un obiect bisericesc și de cultură, ce este la ordinea dilei aici în părțile noastre, și anume aici în Arad.

Ve este cunoscut, că în Arad la 9/21 Februarie a. c. s'a constituit după toate formele legale „Reuniunea femeilor române din Arad și provincie,” carea are de scop înființarea unei scoale gr. orientale române cu caracter confesional — pentru crescerea fetișelor române. Scopul acestei reuniuni arăta evident, că avem afacere cu o scoală, ceea ce este lucru de cultură, iar caracterul fitoarei scoale înlătușă în sine biserica ca corp moral; așa dară chestia acestei reuniuni, este totodată și o chestie bisericească și de cultură.

S'au scris multe de toate în cauza aceasta prin jurnalistica noastră, dar toți căți au scris până acum din aceste părți despre reuniunea femeilor de aici, se vede, că au scris preocupați, pentru că toate le-au atins, numai adevăratale ișvoare și adevăratale cause ale relelor noastre au rămas retăute și poate cu intenție, ca să se mistifice adevărul; deci pentru ca să fie odată lumină, permiteți-mi a face următoarele clarificări:

Spre orientarea onoratului public mai nainte de toate trebuie să premit, dle redactor, că până la ivirea jurnalului „Tribuna” din Sibiu, români din Arad și jur trăiau în cea mai bună înțelegere, afară de ambii domni Stănescu și Dessean, cari nu armonisau, dar aceasta nu conturba întru nimică bună înțelegere din publicul cel mare.

Deodată cu ivirea „Tribunei” s'a ivit și frecările între inteligența noastră din Arad. Erau adeca și pe aici oameni de seamă părintelui Mangra, cari încrezându-se în legături de pretenție cu redactorul „Tribunei” și vădend, că în „Tribuna” le stă la dispoziție un jurnal nou, prin care pot lovi pe ori și cine, sub masca anonimității, au intrat și dînși în soldul „Tribunei.”

Se scie și pe aici, că „Tribuna” să înființat la stâriniile comerciantului Diamand Manole din Brașov, cu un scop de interes, adeca: de a face mai mult venit cumnatului seu Nicolae Cristea, asesor consistorial din Sibiu, astfel îngrijind al rehabilita pentru perderea redacției dela „Telegr. Rom.” și cu un al doilea scop, de a-și răzbuna asupra Esenției Sale Dlui arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, precum se vede din multele atacuri la toată ocaziunea.

Nu sciu în ce măsură se vor fi ajuns cele două scopuri de sus; însă sciu una, ceea ce trebuie să o scie tot publicul nostru, că de când există „Tribuna,” s'a escat mari desbinări și neîntelegeri între frații de o limbă și de un neam mai în toate părțile și în toate causele, începând dela cele mai nevinovate institute, precum este și scoala de fete din Sibiu abia înființată, până la cea înființată de aici.

Astfelui dară dl Manole — după mine — cu „Tribuna” să și cu institutul tipografic, facu foarte rele servite bisericei și națiunii, mai ales dacă se va considera, că acea „Tribuna” a lovit cele mai sfinte instituții ale bisericei noastre, a lovit în capăt bisericei noastre, a lovit în clerul nostru ortodox, ba a lovit și în tipografia arhiepiscopală, unicul istor de ajutorire al sârmelor preotese văduve din arhiepiscopia, cu un cuvânt n'a rămas nimenea ne atacat nici chiar opere de ale marelui arhiepiscop și metropolit Andrei baron de Saguna.

Și e de mirare, că oameni ca archimandritul Popa, Cristea, Boiu și alții dintre cei ce se gereză de ai marelui Andrei, nu vor se înțelea că acestea, și spriginesc o foaie, ce atacă pe păstorii, ca să se împlinească scriptura: „Bate-voiu păstoril și se va risipi turma,” și de mirare este, că proto popii și preoții arhiepiscopală nu face nimică în fața acestora, *) Însă și mai de mirare e, că biserica ortodoxă română din Transilvania e atât de tolerantă, încât încălzește la sînul ei o seamă de oameni cu funcție bisericească, cari aparțin unei grupe de clicași dușmani văduji ai bisericei, capi-

*) Vom vedea la alegerile proaste.

lor bisericesc și ai tuturor instituțiunilor noastre, numai și numai în scopul de a-și resbuna.

Acestea cu adevărat sunt rezultatele „Tribunei,” și pentru astfelui de rezultate n'am pofti ca Dumnezeu să răspândească după merit dlui Manole, căci atunci ar trebui să-l ajungă multe și grele rele, ci din contră rugă să Dănu să nu-i înscrie pe cecatul, căci poate și dînsul a greșit, lăsându-se condus de farisei.

Odată înființată „Tribuna,” a trebuit să nisuească ca toate în lume, — a-și ajunge scopurile, ce urmăria, dar apoi pentru acestea și trebuia oameni de clică, cari să-i facă servită la ajungerea scopurilor ei.

Așa s'a și întemplat, să aflat Savici și toți ei de un calibru cu dînsul.

Aflați-s'au și în Arad nisice asemenea oameni, în frunte cu călugărul Mangra, avocatul Dr. Oncu și alții, cari ca și tribunistii din Sibiu, și-au scopurile lor. Ei se formară într-o clică, unul ca se lovească în Ilustritatea Sa părintele episcop al nostru, altul în avocatul Ioan P. Dessean, carele i se părea, că-i stă în cale, de nu-și poate sătura ambiția.

Acesti prea cinstiți domni împreună cu clicașii lor purpure sunt în gură cu „morală,” pe toată lumea vreau să-o moralizeze, căci toți afară de ei sunt timbrați de oameni compromiți și nemernici.

Pentru ca onoratul public din depărtare să cunoască mai de aproape pe acești oameni cu morală în gură, sum să-l și-i face cunoșcuți în următoarele: precănd a venit actualul nostru domn episcop în diocesa, Mangra era un simplu cleric absolut, fără nici o ocupație, deci Ilustritatea Sa i-a dat prima aplicare de profesor interimal la institut, mai tîrziu în 3 ani de dile și cu vipt gratuit la masă. Tot dela același episcop a primit și darul preoției, și tot prin influență Prea Sântei Sale fu primit și în tagma monachală, tot prin stăruință Prea Sântei Sale părintelui episcop actual a devenit dînsul de profesor definitiv la institutul teologic din Arad, ca om, carele nu are pregătirile necesare, ce se recer în timpul modern de acum dela un profesor.

Și după toate acestea, care este mulțamita și purtarea lui Mangra față de arhieorel seu? aceea de al clevetă la toate ocaziunile, aceea de al ataca prin „Tribuna” sub nume anonim. Ba și de a-și arăta în public aronganță, precum făcă, și la adunarea generală a reuniunii femeilor române din Arad, când la propunerea lui vicariu episcopal Beleș de a se invita și Ilustritatea Sa dl episcop la adunare printre deputații, în care fu numit și Mangra, acesta declară în mod arrogan, că el nu merge după episcopul seu, dar apoi și și luă răspîndea dela publicul cel mare, care i-a strigat în ton iritat „afară Mangra,” „abzug Mangra.”

Ce numire merită un asemenea om nerecunoscut, și ce morală propagă un asemenea om, las să judece onoratul public din depărtare, căci publicul nostru de aici și-a spus verdictul, prin care l'a condamnat la atâtă desprețuire de i-a strigat „abzug.”

Precum a pătit-o dl. episcop al nostru cu călugărul seu Mangra, chiar asemenea a pătit-o și dl. Dessean cu Dr. Oncu, și Dr. Oncu era un biet practicant de avocat cu pregătiri din Belgia, unde a studiat cu stipendiu gras din România, despre care adeca: cum l'a căpătat vom vorbi de altădată. Destul, că a venit la Arad să între la un avocat, și întrând la dl Dessean a fost primit nu că străin, ci ca și un membru din familie. A petrecut 4—5 ani în familie la masă, și în cancelaria lui Dessean, unde și-a câștigat pregătirile practice pentru advocatură, și unde s'a făcut cunoșcut și s'a popularizat înaintea amicilor și cunoșcuților principalului seu, precum și a întregului public român din comitatul Aradului. Tot cu sprințul lui Dessean a fost inscris dl Oncu întră candidații de avocat după ce tribunalul din motiv, că-i lipsia calificația l'a fost respins, car când avea să-și espereze suplinirea calificației din legile ţărei și când a depus censura advocațială, eară și s'a împărtășit de sprințul bunului seu principal, precum și a amicilor acestuia din Arad și Pesta.

Mai mult, când se căsători dl Oncu, luă de nășat pe dl Dessean, și acesta în timp de earnă cu pericolul vieții și cu spese însemnate călători pe la Abrud și Roșia, unde să întră ospățul și mai altele de acestea, și să-mi credă onoratul public astăzi Dessean nu are contrariu mai mare decât pe Oncu. Mai sunt și alți oameni în Arad, cari au făcut bine dlui Dr. Oncu, dar mulțamita este tot aceea ca și față de Dessean.

Poftim a vedea model de morală!

Pentru ca dl Oncu să-si poată mai cu succes răzbuna asupra lui Dessean, să-a împretenit cu dl Stănescu, vechiul antagonist al lui Dessean, și odinioară și al lui Oncu, cu acel Stănescu, despre carele Oncu și consoții în 1878 în „Gazeta Transilvaniei” a scris următoarele:

În punctul acesta pentru orientarea publicului amintesc, că la anul 1878 înainte de alegerile dietaliști să-ținut în Arad o conferință a românilor din comitatul Aradului sub presidium dlui M. V. Stănescu și fiind notarul dl Oncu.

Obiectul acestei conferințe a fost: ficsarea atitudinei românilor din comitat în fața alegerilor de deputați, ce era să urmeze, în această conferință partidul român național precum se vede aceasta din Nr. 58 anul 1878 al „Gazetei Transilvaniei” — se declară sub angajamentul de solidaritate pentru pasivitate absolută în fața alegerilor de deputați pentru sesiunea dietală proscimă, obținându-se dela orice candidat și participare la actul de alegere; acest conclus e subscris de dnii Stănescu și Oncu.

Ce să vedea însă: a doua zi după această conferință în butul angajamentului de solidaritate, dl Stănescu pleacă d'acasă și-i pune candidatura de deputat dietal în cercul Tincei; ear comitetul executiv al partidului național în față acestui fapt necualificabil al dlui Stănescu, publică în Nr. 62 al „Gazetei Transilvaniei” din 1878, următoarea declarare, pe carea din acel Nr. o reproduc aici din cuvânt în cuvânt; ia sună:

Donnie Sale d-nului Mircea B. Stănescu avocat în Arad:

„Confirmându-se faima cumă Dnița Ta ca president al comitetului executiv ales de către confrinția română finită în Arad în 23 Iulie a. c. pentru rea însărescă rezoluție de pasivitate, decretată în această conferință, în contra acestei rezoluții și angajamentului de solidaritate, luate ambele chiar sub președinția dñei Tale — ai primit candidatura de deputat dietal în cercul electoral de Tincei în Biharia: noi subserișii membrii ai acestui comitet adunăți în sedință sa de astăzi, având aceea convinsere, cumă aceasta prăedere a DTale constituie o flagrantă infracțiune a rezoluției și solidarității de pasivitate, declarăm, că nu suntem nici în stare nici dispusi de a Te urmări și de a lucra și pe mai departe împreună cu DTale pe acest teren, deci am hotărît și Te rugă prin urmare să binevoiesc și rimă demisionarea DTale de membru și președinte al comitetului executiv, pe c're re grăbit să-ți dăm prin aceasta.”

Dat din ședința comitetului executiv de septembrie, finită în Arad, în 5 August 1878.

Georgiu Popa m. p., Alecsiu Popoviciu m. p., Ioan Beleșiu m. p., Iosif Popoviciu m. p., Dr. Nicolae Oncu m. p.

Tot acel domn Oncu a publicat în dilele trecute în „Tribuna” o declarație, în care declară că dînsul recunoasce numai pe dl M. Stănescu de președinte al partidului național român din comitatul Aradului.

Ce titlu și numire merită un om nemulțamitor și statonic în convineri și fapte ca și dl Oncu, las să judece eară și onoratul public.

Ca să nu fiu prea lung, retinându-ținuta celor alături „tribuniști,” rog pe onoratul public să-și însemne bine, că oameni ca acestia voesc să ajungă pe ori și ce călătorie a condus bisericei și națiunii, mărcă dela ei-nă văzut nimenei vre-o lucrare de interes — ear pentru ca onoratul public să cunoască mai bine și cărările, pe cari vor ei să ajungă la conducere, silnit sum a atinge câteva momente și din ținuta lor dela adunarea generală a reuniunii femeilor române de aici.

Poate că mulți din onoratul public nu vor fi înțeleși, ce poate fi cauza neîntelegerii dela reuniunea de aici? fiind că până acum n'a spus-o nimenea, atât de lipsă să o spun eu.

Mărul de ceartă e scoala înființândă, carea este decretată prin statutele aprobate de înaltul ministeriu — de scoala confesională ortodoxă; Dessean și consoții voesc a pune și scoala și reuniunea*) sub scutul bisericei, precum suntem și dorim noi să fie toate scoalele noastre; dar Oncu, Mangra și cu deosebire protopopul unit din Arad cu toți parochienii sei din Arad nu vor nici să audă de scutul bisericei. El nu vor să devină reuniunea sub scutul bisericei, dicând, că reuniunea nu are să stea sub biserică; ear noi dicem, că îndată ce scoala e decretată de confesională, și reuniunea trebuie să stea sub controla și scutul bisericei, căci reuniunea are de scop scoala și conducerea ei, prin alegerea de profesori, și celelalte, și așa biserica nu poate permite unei reuniuni, ce nu recunoasce superioritatea bisericei — dreptul de a înființa scoala confesională, căci atunci ușor s-ar putea forma și reuniuni de dame maghiare, germane, israelite și altele, cari să ne facă și susțină scoale confesionale, ceea ce înseamnă că români ortodocși nu dorim și la aceea nici nu ne vom învoi nici odată, ci totdeauna vom susține sus și tare, că scoala confesională ort. rom. ca atare are a se conduce de autoritatea noastră bisericească, precum se întemplă aceasta la toate confesiunile din patrie.

Si ce se pare onoratului public, de unde provine aceasta divergență? durere, că numai din nefericita desbinare confesională!

Sunt adeca și în Arad vrăjitorii căteva dame unite la număr 2—3, în frunte cu doamna Oncu, fica lui Hodoș, odinioară referinte la consistoriul ortodox din arhidiecesa noastră, cari nu voesc odată cu capu să fie scoala și reuniunea sub biserica ortodoxă, se înțelege, că motivul e, că numitele dame între astfelii de împregătiri și pot pune poftă în cui de a putea duce rolă în trebile scoalei și a reuniunii.

Sprințul cel puternic al lor, și mai vîrtoș al d-nei Oncu — în aceasta chestie este cuviosul călugăr și profesor Mangra, precum și cavalerul Suciu, ambii ortodocși, cel dințău fețor de popă ortodox, ear al doilea fețor de notar ortodox, devenit pe aici la careva cinsti eară și numai după legături familiare cu popi ortodocși.

Dacă frații uniti ar voi a înființa vre-o scoală și reuniune confesională acolo unde sunt ei în majoritate, precum suntem noi ortodocșii aici 95% față de 5% ale lor, noi nu numai nu li-am sta în contră, dar încă i-am sprințini din toate puterile, căci după noi o scoală fie de ori-ce confesiune și mai bună decât una neconfesională; dar durere frații nostri uniți de aici nu au aceleași considerații către noi.

Si noi le-am ierta și acă pretensiune nedreaptă, dacă nu ar merge prea departe, cum a mers chiar și cu trebile reuniunii și mai ales cu trebile adunării generale convocate pe 9/21 Februarie a. c., invocând ingerința potestății civile în cauza unei scoli confesionale.

Dorești să fiu înțelești și de on. public, spre care se scurt voiu atinge aici două momente, pro primo, că toate căte sau scris în jurnalistică în afacerea acestei reuniuni s-au scris de oameni ortodocși, anume prin cronicarii tribuniști-

*) Cât pentru reuniune, stăm deocamdată în rezervă cu vederile noastre.

lor din Arad despre carele se dice, că este plătit cu leaș anuală de „Tribuna” și se presupune, că e cela carele poartă reverenda călugărească, și prin cavalerul Suciu; pro seundo, că înainte cu 2 dile de adunarea generală a reuniunii femeilor noastre, domnii Oncu și Stănescu au alergat și au petitionat la primariul orașului Arad, ear soții lor la finalul ministeriu, să împede ingerința bisericei, și să eschidă pe episcopul — patronul institutului recunoscut de înaltul regim — dela adunarea generală.

Dar străinii fiind cu mai multă considerație, nu li-a satisfăcut cererea.

Din acestea onoratul public va înțelege, că oamenii de sus au făcut ceea ce nu credem a fi mai făcut alți români, invocând ingerința străinilor în trebile noastre bisericesc și de cultură, și de aici onoratul public poate face concluzie ne-recuperată asupra conducei acestor oameni.

Într'aceea adunarea generală se țină cu mare însuflețire pe lângă toate, că doamna Oncu cu sateliții ei adună toate damele și pe toți bărbații și preoții uniți — căi putu — din Arad și jur, măcară între doamnele adunate de densa erau și unele hausmaisterite și pilari, ba încă și unele maghiare, ca de exemplu: Smolainé alias Smoliuskine, Dologané, Borosné etc., măcară bietul călugăr ortodox Mangra dăduse mâna cu toți unii se împlinează dorința dnei Oncu; totuși rezultatul pe partea ortodocșilor fu cel mai strălucit, nu pentru majoritatea de vreo 20—22 voturi, ci pentru că vădend damele ortodocse cu cine stau în față, vădend cu cine vrea dna Oncu să eludeze ingerința bisericei noastre ortodocse, și cu cine umbă să facă și să conducă scoala de fete, de o parte s'au și scandalizat damele noastre, ear de altă parte s'au și însuflețit pentru cauza astfelui, încât la o a doua ocazie nu cu decile, ci cu sutele vor participa la adunare.

Si cu toate acestea onoratul public să nu credă că tribunii nostri din Arad s'au îndreptat. Nu de felu, ci încă și acum amenință cu foc și pucioasă și precum să aude, au adus cauza acum și înaintea înaltului ministeriu.

Pe noi însă fie siguri nu ne vor teroriza cu nimică, căci statutele aprobate ale reuniunii sunt cu noi, și Dumnezeu ajută totdeuna celor ce păzesc legea.

Din acestea onoratul public va înțelege că Dessean — cel atât de mult combătut de tribunii — lucră pentru punerea scoalei și reuniunii sub biserica noastră conform statutelor și scopului, pentru care s'au înființat reuniunea, ear cootrarii pentru smulgerea ei de sub biserică.

Prevăd, că ori cine va ceta acestea se va indigna de ținuta oamenilor acestora cu atât mai vîrtoș, căci toate națiile persecutate precum suntem și noi, caută să se adune și concentreze pentru a se apăra contra dușmanilor cei amenință de o potrivă, numai tribunii constituindu-se în clică, conduși de vanitatea lor se arată în punctul acesta inferior chiar și animalelor, pe cari instinctul de conservare le face să se concentreze și să se apere împreună contra dușmanilor, ear încă pentru Mangra se vor întreba: de unde atâtă cetezanță a unui călugăr față de biserică, care-i dă pânea de toate dilele, și față de arhiecul seu?

Însă dacă onorați cetitori vor afla, că el e pretin intim al casei Oncu, dacă onoratul public își va mai aduce aminte și de aroganța lui, cu care la îndeplinirea protopiatului Lipovei, a încercat a sparge exclusivul drept al preoților lumeni la rangul de protopop și a face ca să intre și călugării; dacă onoratul public își va aminti că pe el nu l'a genat de felu amenințările partidei lui cu unire; mai încolo, dacă se va considera, că el este amic intim al tribunilor, și cu atât mai intim al lui Slavici, și că Slavici este tare spriginit de dl ministrul al României Sturdza *), și în fine, dacă se va mai considera, că Mangra este tare iubit și de dl Babeș, cu carele încă schimbă multe corespondențe, ear dl Babeș încă are mare trecere în România, atunci va înțelege on. public, că Mangra face toate acestea ca să treacă de om mare, ear dacă biserică de aici sau episcopul l'ar susține, să treacă de martir, și să afle loc cu atât mai bun în România, ori poate și la amicii sei uniți.

Auți fraților din România, cu cine voesce să Ve primpsească Slavici și consorții prin influență sa pe voi și biserică văstră!

Noi însă spunem una, și anume la adresa părintelui episcop al Aradului, că pentru cuviosul părinte călugăr Mangra încă n'a venit timpul să devină om mare, nici martir, ci a venit timpul ca să-l ridice din postul de profesor dela teologi, până când nu demoralisează și mai rău tinerimea pe deci de ani înainte, ori să-l trimîtă la penitenciară în mănăstire, ori acolo unde e locul oamenilor neastemperăți, căci a fost destul până acum că s'a suferit la institutul nostru teologie în serviciu bisericesc oameni, cari n'au înimă cără biserică!

Quo usque tandem abutere Mangra pacientia nostra?

Cum ne aflăm cu aceea obedientă monachală față de arhiecu? Noi pretindem cu urgență aplicarea canoanelor și a disciplinei bisericesc, carea de nu va urma, o vom prezinta în altă formă, căci numai putem privi cu răceală la spiritul anarchiei și nihilismului propagat de Mangra și consorții în sinul bisericei.

Înainte de ce a-și încheea, me adresez și cără tribunii ortodoci din Arad și Sibiu arătându-le, că fac mari stricăriuni bisericesc și națiun-i cu clevetirile lor; și în numele acestora î rog a se reține de a mai lua parte în afacerile noastre bisericesc.

*) Credat judaeus Apella!

De asemenea rog și pe partea nestricată a clerului nostru ortodox, că a venit timpul să ieșim din rezervele noastre, și să ne întrămă de a scoate din biserică Domnului pe toți cei ce lueră contra ei.

Un preot ortodox.

Geoagiu, 5 Martiu, 1888.

(Urmare.)

In cele mai multe comune sunt partide, cari lucră chiar și la alegerea de învățători una contra celealalte, așa de orbesce, încă nici pe departe nu au în vedere interesele comune, și în cele mai multe casuri frecările de partidă se fac în detrimentul nevinovatului învățătoriu, care, vădend dela în ceput direcținea, în carea au să se desvoalte lucrurile; ba, vădend, că între astfelii de oameni nu și poate incepe activitatea și realisa sublimul seu scop, plin de compătimire și indignație le dice: „Pentru mine nu ve sfăti”, și astfelui dicându-le, îi lasă în numele Domnului.

Dacă totuși învățătoriul și ceară norocul, creând, că lucrurile au să se mai schimbe în spă mai bine, se întâlnesc cu al doilea obstacol, căci este scut, că mai în toată comuna se află căte un aspirant „învățător”, care pe lângă că scie sbiera de rost „Sânte D-deule” în biserică, rischează și vre-o căteva parale pe spirt, cu care să poată ademeni pe beții oameni, spre a-și săpa groapă atât lor căt și următorilor lor pe banii lor proprii.

Si oare de unde provine răul și care ar fi buba?

Lucrul e ușor de explicat. În unele comune, una sau alta dintre partidele rivale, dacă nu ambele, voesc cu ori ce preț a „ferică” pe nou învățătoriu cu o soție, care candidată de măritat de regulă, dacă nu e oarbă de vr'un ochiu ori schioapă de un picior, apoi sigur trebuie să i lipsească alte doage. Si de regulă de aci se incepe nefericita stare a învățătoriului, pentru că necasurile sunt mari și în cele din urmă cedează forții și face și căsătoria impusă în vederea unui viitor mai linisit, ne reflectând la răul, ce urmează din astfelui de căsătorii.

După ce bietul învățătoriu în modul acesta să „ferică”, în curând se vede în ce prăpastie a ajuns, nici căsătoria fericită și și ilușiuni perduite într-un viitor mai bun.

În casuri de acestea să te uiți la indemnul învățătoriului și la progresul ce îl face el în scoală.

Astfel încearcă învățătoriul vr'un an doi, dar de cele ce-și propuse odată, când încă era pedagog, cu aspirații frumoase, a uitat cu totul. Se și mai nutrească spiritul cu cetirea unor diare ori cărti pedagogice, nici pomeneală; fiind că n'are voe, e despră și neavând voe vai și amar de dilele lui și cu ale lui și de ale scoalei, căt timp densus spre nenorocirea scoalei are să figureze ca învățătoriu.

Vădend el glodul sau nămolul, în care a picat și din care nu se mai poate smulge, ca să se țină și el de lume, își blastămă dilele; ba poate și pe acela, care l'a indemnuit să se dedice carierii învățătorescii.

Aproape pretutindinea se cam află și oameni cari își sărăcă că au la înimă cauza scoalei; mai ales constrânsi de impregiurări, sunt siliți să urce salariul învățătoresc, ceea ce facă, cugetă că au făcut destul pentru scoală; ba se mai află și de acei oameni, cari la inceputul anului scolaric, atâtea promisiuni mai fac învățătoriului, încă numai a 10-a parte de s'ar duce la îndeplinire, învățătoriul nu sărăcă moartea, dând cu capul de atâtea necasuri. Durere însă! că promisiunile acelea sunt tot atâtea vorbe goale și mânate de vînt; căci în multe locuri vede pe bietul învățătoriu trăind ca fii spartanilor, și eată pentru ce: De privesci locuința învățătoriului vede între alte multe neajunsuri, că-l suflă vîntul de toate pările, cu alte cuvinte îl bate, earnă în casă ca cum ar fi afară sub ceriul liber. Lemnele îi lipsesc ori din o pricină ori din alta; ori că acela, care e însărcinat cu aceea afacere e om comod și ne păsătoriu, ori că îi dădat aștepta complimente și remunerări pentru mica și ne însemnată binefacere, cu care datează scoalei.

Dacă vre-unul sau mai mulți dintre membri comitetului parochial din ne pricepere, sau din revoiță nu sărăcă datorința față de scoală, nici nu și mai arată nasul pe la scoală cu anul, ca nu cumva învățătoriul, vădendu-l să se tângue despre necasurile și neajunsurile din scoală.

Dacă scoala nu-i corespunde, și lipsesc rezucisitele de învățămînt; nu-i corespundători localul unde se țin prelegerile, nu-i curăță sau îi lipsesc băncile, cari în prima linie sunt ne apărat de lipsă, ca să corăspundă cerințelor, e vina învățătoriului, așa dic căi ce le văd și nu au cunoștință despre situația, în care se află învățătoriul, și de căte ori și răngă el pe comitetul parochial pentru a provedea scoala cu cele de lipsă!

Ne trebuie în scoală bănci corespunđetoare, dice învățătoriul cără comitetet.

Vom face cu timpul jupâne sau dle dascăl, dic cu o gură membri comitetului, în față învățătoriului; ear în absență lui se scoală căte unul mai sfatos și mai „înțeleaptă” de căt ceialalți și dice: De ce să ne mai facem spese cu alte bănci, pe când avem bănci destul de mari și tari, așa încăt chiar și oameni mari pot sedea și învăță în ele.

Sunt însă casuri, că de și dela început se învoesc cu toți să se ducă la îndeplinire vre-un lucru, însă lucrurile se amâna de pe o dîi pe alta și astfelii afacerea rămâne neresolvată cu ani întregi, până când se și uită cu totul ceea ce s'a fost hotărît, fiind că nu are cine să ia inițiativa.

Vădend însă învățătoriul, că toate încercările lui de a pune scoala în ordine corespunđetoare sunt zadarice; ba poate este chiar și urgit pentru acest zel din partea unor fruntași ai comunei, se încearcă cu tot felul de mijloace al discredită înaintea poporului, ca astfelui se nu-i mai vină voe a să mai interesează așa de mult de cauza cea sfântă; ba vădend că chiar cei ce pricep și văd pericolul, ce amenință scoala, din neglijență lor, nu numai că nu să interesează de cauza scoalei, ci încă se încearcă a împedecă mersul lucrurilor prin tot felul de obstaculi posibili, vădendule dic, acestea bietul învățătoriu, sau părăsește comuna, sau abandonează cu totul cauza și o duce de pe o dîi pe alta.

(Va urma.)

Varietăți.

(Regele României în capitala monarhiei noastre.) Maiestatea Sa Regele României Carol, întorcându-se din călătoria sa dela Berlin, s'a opus în Viena pentru două dile ca oaspe al Maiestății Sale împăratului nostru. La gara de nord-vest a fost primit de Maj. Sa împăratul și salutat în modul cel mai cordial. Monarhul nostru purta o singură decorație: crucea de aur „Steaua României”. Cătă vreme a petrecut în Viena, regelui i-s'au făcut mai multe vizite din partea membrilor casei domnitoare s'au dat dîne, la cari au participat Maiestatea Sa Monarhul nostru, principale de coroană, mai mulți archidiuci, prinți, mai multe căpeteni osătesc și civile și membrii legătunie române.

Maiestatea Sa Regina României Elisaveta, cercetând pe mama sa, a sosit mai târziu în Viena, de unde însoțită de regele a plecat cără casă.

* Producția humoristică musicală a reuniunii „Hermannstädtler Männergesangverein” a avut loc Mercuri seara în sala dela Gesellschafthaus după programă publicată și de noi.

Asemenea producții humoristice și vor fi avut și ele motivul lor, când erau timpurile mai bune, și gustul publicului în cele musicale nu a fost ajuns la gradul de desvoltare actual; astădi însă ele și perd farmecul, și în cele mai multe casuri este păcat de timpul și osteneala pentru studierea de asemenea lucruri, cari ambele ar fi în abundanță răsplătite, când s'ar pune în serviciul unei muzici alese, de care literatura germană este atât de bogată, și pe care publicul o gustă cu deosebită placere, după cum numai Sibiului sunt în stare să o facă.

Vom considera însă prestațiiile și în casul concret, și vom accentua, că corurile au cântat bine, asemenea bine și au interpretat rolurile solistii, cea ce servește spre onoarea reuniunii și a dirigențului.

Cu deosebire frumos a cântat doamna Putkovsky, care afară de rolă din operetă a mai cântat romanța vechiului castel din opera „O noapte în Granada” de Kreutzer, care a fost primită cu aplauze frenetic. Vom nota că doamna Putkovsky are o voce tare plăcută, și cântarea acestei romanțe frumoase ne-a revocat în memorie dilele frumoase de acum 2 ani, când a dat reuniunea română de cântări opera „O noapte în Granada”, care a făcut adevărată revoluție la publicul din Sibiu, și cu care s'a spart ghiata, ca și reuniunile germane să urmeze pe calea indicată de surora lor cea mai tinere, care sub actuala conducere a dirigentului ei le face atâtă onoare.

Public a fost foarte mult, încăt sala cea mare era indesuță. Dispoziția era foarte bună, și nici pauzele prea lungi între piese nu au fost în stare să o stirbească.

* (Decisiune revocată). Foile din România aduc scirea, că consiliul de ministri a revocat, prin un decret ce poartă datul de 1 Martiu, decisiunea adusă pentru espulsarea din țară a urătorilor iridentei Ciurcu și Ocășianu.

* (Regularea porții de fer). Se vorbesc cu multă siguranță, că în anul acesta se va începe cu regularea Porții de fer. Bărbați competenți se ocupă de mult cu proiectul de regulare și dacă totuși lucrul a întârziat, aceasta se atribue lipsei de bani.

* (În că un teatru ars). Marele teatru din Oporto (Portugalia,) numit Bagne, a ars cu desăvârsire. Focul s'a escat din o explozie de gas, întemplată cu predarea ultimului act din o piesă teatrală portugheză. Pe lângă pagubele enorme, causate prin foc, la arderea acestui teatru s'a stins și viața la mai mult ca 80 persoane, dintre cari multe nenimerind prin colosalul fum usile, murînd sărind pe fereastră în stradă. Erași alte persoane, tură găsite în dina următoare numai ca scrum printre ruininele teatrului ars.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 22 Martiu n. 1888.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Aceștii de credit austriac	268.10	268.10
Sorți de stat dela 1860	132.—	132.—
Serisuri tonești ale institutului „Albina"	—	101.—
Renta de aur austriacă	109.25	109.—
Aceștii de banca de credit ung.	276.—	270.—
Obligațiuni urbâriale croato-slavonice	103.25	—
Galbin	5.99	5.96
Napoleon	10.05	10.03
100 marce nemțesci	62.40	62.35
London pe (poliță de trei luni)	126.95	126.95

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la expoziția regniculară din 1885 din Budapesta, distins cu medala cea mare a expoziției.

In Budapesta, strada Váczi, Nr. 17.

Recomand obiectele ne-cesare pentru prețurile cele mai moderate, și lucrate căt se poate mai frumos: Anume:

Odăjdi, felon și altele, după ritul greco-oriental.

Prapor și stindarde pentru reuniuni.

Standarde pentru pom pieri, copii descoala, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și reunii de înmormântare.

Primesc repararea hainelor vechi precum și aurărirea și argintărirea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătăsă și haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint și mătăsă.

Dantele bisericesci. Învălitoare de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adeveri prin mai multe sute de epistole de recunoștință.

[1714] 17-30 Catalogo de prețuri la dorință trimis libere de post-port.

Sământă

de câmp, de flori și de legumi

din Erfurt se capătă la

Coloman Mike

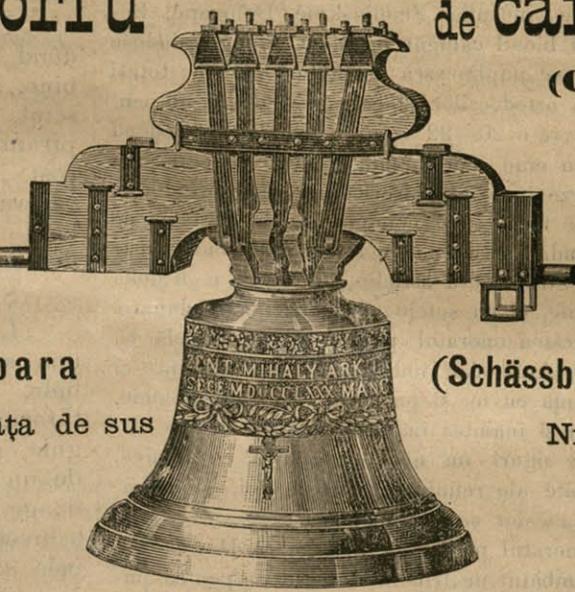
în Sibiu, Piața mare, Nr. 20.

[1802] 3-3

Mihaile Manchen,
vârsătoriu de campane

(Clopote)

și de construc-
ție cea mai
nouă

(Schässburg-Segesvár)

Nr. 168

în Sighișoara

piata de sus

o firmă, ce există dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericescilor a liera și repara clopoțe de toată mărimea cu coroana de stejar ori de fer legat, face și scaune de clopoțe din fer băut pentru unul sau și mai multe clopoțe cu prețurile cele mai convenabile. Comande se efectuează și în depărtare. Clopoțe mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi și în rate. [1534] 2 10

Mersul trenurilor pe liniele orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1887.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copșa mică—Sibiu						
	Tren de persoane	Tren acelerat	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren acelerat	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren micest.	Tren de persoane	Tren micest.		Tren de persoane	Tren micest.		Copșa mică	—	2.29	4.15		
Viena	11.10	7.40	—	—	Bucuresci	—	—	7.30	—	Viena	—	11.10	2. —	Teiuș	11.24	3. —	—	—	—	2.29	4.15	
Budapesta	7.40	2.—	8.10	6.18	Predeal	—	—	1.14	—	Budapesta	—	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	4.59	—	—	—	3.02	4.45	
Szolnok	11.05	4.05	7.—	9.38	Timiș	—	—	1.45	—	Szolnok	—	11.20	12.41	Vîntul de jos	12.30	4.22	—	—	—	3.46	5.26	
P. Ladány	2.02	5.47	5.40	12.02	Brășov	{	4.01	—	7.20	—	Arad	{	4.10	5.45	Șibot	1.01	4.51	—	—	—	4.18	5.57
Oradea-mare	4.18	7.01	8.35	1.46	Feldioara	4.47	—	7.57	—	Glogovăt	2.37	4.43	6.13	Simeria (Piski)	2.32	6.15	—	—	—	4.42	6.30	
Várad-Velence	—	7.11	9.12	2.08	Apața	5.28	—	8.24	—	Gyork	3.19	5.07	6.38	Deva	2.52	6.35	—	—	—	8.50	10.25	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.39	2.19	Agostonfalva	5.59	—	8.47	—	Pauliș	3.43	5.19	6.51	Branicica	3.23	7.02	—	—	—	9.17	10.49	
Mező-Telegd	—	7.41	10.17	2.41	Homorod	6.49	—	9.24	—	Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10	Illa	3.55	7.28	—	—	—	9.45	11.15	
Rév	—	8.10	11.36	3.24	Hașfalău	8.35	—	10.37	—	Conop	—	6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40	—	—	—	10.20	11.45	
Bratca	—	—	12.16	3.47	Sighișoara	9.12	—	11.—	—	Bărzava	—	6.28	7.55	Zam	4.44	8.11	—	—	—	10.49	12.10	
Bucia	—	—	12.54	4.07	Elisabetopole	9.56	—	11.34	—	Soborșin	—	7.25	8.42	Soborșin	5.30	8.46	—	—	—	8.50	10.25	
Ciucia	—	9.04	1.57	4.35	Mediaș	10.37	—	12.03	—	Zam	—	8.01	9.12	Bărzava	6.27	9.33	—	—	—	9.17	10.49	
B. Huedin	—	9.34	3.11	5.15	Copșa mică	{	10.59	—	12.18	—	Gurasada	—	8.34	9.41	Conop	6.47	9.53	—	—	—	9.45	11.15
Stana	—	—	3.40	5.37	Micăsasa	11.37	—	12.42	—	Illa	—	8.55	9.58	Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50	—	—	10.20	11.45	
Aghires	—	—	4.15	5.53	Blas	12.16	—	1.11	—	Branicica	—	9.19	10.17	Pauliș	7.43	10.42	6.13	—	—	11.57	13.35	
Ghîrboiu	—	—	4.36	6.05	Crăciunel	12.33	—	1.23	—	Deva	1.47	9.51	10.42	Gyork	7.59	10.58	6.38	Kerelő-Sz.-Pál	5.15	12.12	5.28	
Nadișul ung.	—	10.34	4.58	Teiuș	1.51	—	2.06	—	Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07	Glogovăt	8.28	11.35	7.19	Nireșteu	5.38	12.36	5.53		
Cluș	{	11.—	5.26	6.38	Ajud	2.18	—	2.27	—	Orăștie	—	11.11	11.37	Arad	8.42	11.39	7.38	Reghinul-săs.	5.57	12.55	6.13	
Apahida	11.19	—	—	7.08	Vîntul de sus	2.48	—	2.49	—	Șibot	—	11.43	12.—	Vîntul de jos	9.17	12.31	—	Oșorhei	6.17	1.20	—	
Ghîrboiu	12.33	—	—	7.36	Uioara	2.56	—	2.56	—	Alba-Iulia	8.05	12.36	12.46	Budapesta	6.—	8.20	—	Reghinul-săs.	8.16	3.22	—	
Nadișul ung.	—	10.34	4.58	Teiuș	1.51	—	2.06	—	Teiuș	8.59	1.29	1.41	Viena	3.—	6.05	—	Cucerdea	3.22	10.20	3.25		
Cluș	{	11.—	5.26	6.38	Ajud	2.18	—	2.27	—	Alba-Iulia	—	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	4.59	—	Cucerdea	3.52	10.50	3.58	
Apahida	11.19	—	—	7.08	Vîntul de sus	2.48	—	2.49	—	Arad	—	8.20	9.05	Arad	6.05	5.48	—	Cucerdea	4.18	11.11	4.20	
Ghîrboiu	12.33	—	—	7.36	Uioara	2.56	—	2.56	—	St												